

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра кримінального права та кримінально-правових дисциплін

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«Заходи забезпечення кримінального провадження»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Освітня програма / спеціалізація – «Право»
Статус дисципліни – вибіркова
Рік набору – 2019, 2020

Викладач – Бражник Андрій Анатолійович,
доцент кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін,
кандидат юридичних наук
30 серпня 2019 р.

Полтава – 2019

Силабус навчальної дисципліни «Заходи забезпечення кримінального провадження» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 10 с.

Розробник

Бражник Андрій Анатолійович, – кандидат юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін
(протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Дата оновлення – 28 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін
від 28 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ І.А. Тітко

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Кримінально-правова кваліфікація
Вид навчальної дисципліни	Вибіркова, належить до циклу навчальних дисциплін за вибором студента.
Викладач	Бражник Андрій Анатолійович, к.ю.н., доцент кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін ПЮІ НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 0532 560148
E-mail	brazhnik.andrey@gmail.com
Консультації	Середа, 13-00 – 14-00, м.Полтава, Першотравневий проспект, 5, ауд. 404-В.
Онлайн консультації у Facebook:	https://www.facebook.com/profile.php?id=100000873515580

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається поняття та зміст заходів забезпечення кримінального провадження. Вивчаються питання практичної реалізації норм, щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Досліджуються існуючі наукові положення та усталені позиції Верховного суду та ЄСПЛ, що використовуються під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Розглядаються особливості процесуальної форми окремих різновидів заходів забезпечення кримінального провадження та проблеми, що виникають у практичній діяльності під час реалізації відповідних кримінальних процесуальних норм. Студенти оволодівають практичними навичками, які необхідні для застосування заходів забезпечення кримінального провадження та складання відповідних процесуальних документів учасниками кримінального провадження.

Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Заходи забезпечення кримінального провадження» є поглиблення й конкретизація студентами знань у галузі кримінального процесу щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження з урахуванням практики ЄСПЛ, правових позицій Конституційного суду України, Верховного суду України; набуття практичних навичок формування позиції сторони та складання процесуальних документів.

Основними **завданнями** вивчення зазначеної навчальної дисципліни є:

- поглиблення вивчення норм кримінального процесуального права в частині правового регулювання підстав і порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- набуття навичок аналізу та узагальнення правозастосовчої практики застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

- набуття навичок використання правових позицій Європейського суду з прав людини, Конституційного суду України, Верховного суду у процесі правозастосування щодо заходів забезпечення кримінального провадження;
- набуття навичок ґрунтовного аналізу наукових підходів до вирішення проблем, які виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, їх використання при оцінці досконалості механізму правового регулювання кримінальних процесуальних відносин, виявлення прогалин та колізій, обґрунтування пропозицій щодо їх усунення;
- набуття навичок складання процесуальних документів у відповідній сфері (щодо застосування, зміни заходів забезпечення кримінального провадження, продовження строку їх дії, оскарження).

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми

Пререквізити: «Кримінальний процес», «Криміналістика», «Основи доказування у кримінальному судочинстві», «Практикум із складання процесуальних документів (у кримінальному процесі)», «Теорія та практика досудового розслідування», «Адвокат у кримінальному провадженні», «Теорія і практика кримінального процесуального доказування», «Теорія і практика кримінального процесуального доказування», «Кримінально-виконавче право», «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень».

Кореквізити: «Відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням», «Стратегія і тактика захисту у кримінальному провадженні», «Кримінально-правова кваліфікація»

Постреквізити: «Міжнародне право та національні правові системи», «Міжнародне право та національні правові системи», «Криміналістичні експертизи»

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

- вивчити норми кримінального процесуального права в частині правового регулювання підстав і порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- набути навичок аналізу та узагальнення правозастосовчої практики застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- набути навичок використання правових позицій Європейського суду з прав людини, Конституційного суду України, Верховного суду у процесі правозастосування щодо заходів забезпечення кримінального провадження;
- набути навичок ґрунтовного аналізу наукових підходів до вирішення проблем, які виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, їх використання при оцінці досконалості механізму правового регулювання кримінальних процесуальних відносин, виявлення прогалин та колізій, обґрунтування пропозицій щодо їх усунення;
- набути навичок складання процесуальних документів у відповідній сфері (щодо застосування, зміни заходів забезпечення кримінального провадження, продовження строку їх дії, оскарження).

**Розклад занять з навчальної дисципліни на 2020/2021 н.р.
для студентів денної форми навчання**

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
01.02.21 - 07.02.21	1. «Загальні положення застосування заходів забезпечення кримінального провадження»	1. «Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження» <i>Основна література:</i> 1; 2; 6.	Правила підсудності клопотань слідчого, прокурора про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Особливості предмету доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.
08.02.21 - 15.02.21	2. «Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик, привід»	2. «Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик, привід» <i>Основна література:</i> 1; 2; 3; 9.	Актуальні проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження, спрямованих на забезпечення явки особи та шляхи їх вирішення. Виклик і повідомлення: спільні та відмінні риси процесуальних механізмів.
15.02.21 - 21.02.21	3. «Накладення грошового стягнення. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Відсторонення від посади»	3. «Накладення грошового стягнення. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Відсторонення від посади» <i>Основна література:</i> 1; 2; 3.	Сутність, мета та підстави накладення грошового стягнення, його загальні положення. Практика застосування тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом та тимчасового вилучення документів, які посвідчують користування спеціальним правом. Актуальні проблеми відсторонення від посади та шляхи їх вирішення.
22.02.21 - 28.02.21	4. «Тимчасовий доступ до речей і документів»	4. «Тимчасовий доступ до речей і документів» <i>Основна література:</i> 1; 4; 12; 14	Практика застосування тимчасового доступу до речей і документів. Речі і документи, до яких доступ не надається.
01.03.21 - 07.03.21	5. Тимчасове вилучення майна і арешт майна	5. «Тимчасове вилучення майна і арешт майна» <i>Основна література:</i> 1; 3; 12; 14	Актуальні проблеми застосування тимчасового вилучення майна та шляхи їх вирішення. Актуальні проблеми накладення арешту на майно

			у кримінальному провадженні та шляхи їх вирішення.
08.03.21-14.03.21	6. «Загальна характеристика запобіжних заходів як інституту кримінального процесуального права»	5. «Загальна характеристика запобіжних заходів як інституту кримінального процесуального права» <i>Основна література:</i> 1; 6; 10; 13.	Види запобіжних заходів та їх місце в системі заходів забезпечення кримінального провадження. Класифікація запобіжних заходів та її критерії.
15.03.21 - 21.03.21	7. «Неізоляційні запобіжні заходи: Особисте зобов'язання. Особиста порука. Застава»	7. «Неізоляційні запобіжні заходи: Особисте зобов'язання. Особиста порука. Застава» <i>Основна література:</i> 1; 3; 8.	Види неізоляційних запобіжних заходів. Проблеми вдосконалення нормативного регулювання і сучасної правозастосовної практики застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному судочинстві України та визначення шляхів їх вирішення.
22.03.21-28.03.21	8. «Ізоляційні запобіжні заходи: Домашній арешт. Тримання під вартою. Затримання особи»	8. «Ізоляційні запобіжні заходи: Домашній арешт. Тримання під вартою. Затримання особи» <i>Основна література:</i> 2; 10; 13	Вплив ізоляційних запобіжних заходів на поведінку особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Проблеми забезпечення прав і свобод особи під час застосування до неї ізоляційних запобіжних заходів.
29.03.21 - 04.04.21	9. «Застосування запобіжних заходів в особливих порядках кримінального провадження і під час міжнародного співробітництва»	8. «Ізоляційні запобіжні заходи: Домашній арешт. Тримання під вартою. Затримання особи» <i>Основна література:</i> 2; 10; 13.	Конституційно-правові основи та міжнародно-правові стандарти захисту права особи на свободу та особисту недоторканність під час затримання у кримінальному судочинстві. Порівняльно-правовий аналіз інституту затримання особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення, за законодавством України та зарубіжних країн. Правові позиції Європейського суду з прав людини з питань застосування затримання та їх вплив на правозастосовну практику.

05.04.21- 11.04.21		9. «Застосування запобіжних заходів в особливих порядках кримінального провадження і під час міжнародного співробітництва» <i>Основна література:1;3;4</i>	Підстави та умови передання неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого під нагляд батьків, опікунів, піклувальників або адміністрації дитячої установи, його процесуальний порядок. Проблеми правового регулювання і застосування запобіжних заходів до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування.
12.04.21- 18.04.21		9. «Застосування запобіжних заходів в особливих порядках кримінального провадження і під час міжнародного співробітництва» <i>Основна література:1;3;4</i>	Мета, підстави та порядок застосування тимчасового арешту як запобіжного заходу, його строки. Мета, підстави та процесуальний порядок застосування екстрадиційного арешту.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів передбачає позааудиторне вивчення окремих тем або поглиблене вивчення окремих питань, які охоплюються програмою курсу, але не розглядаються під час лекцій та практичних занять. Результати самостійної роботи можуть бути представлені студентом у формі:

1. наукової статті;
2. наукової доповіді;
3. тез наукової доповіді на конференції;
4. огляду судової практики;
5. реферату за вузькоспеціальною проблематикою;
6. анотації прочитаної додаткової літератури з курсу та додаткових джерел.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у «Методичних рекомендаціях до самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Заходи забезпечення кримінального провадження» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» / уклад. А.А.Бражник. Полтава: ПЮІ Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 6 с.

Інформаційне забезпечення курсу

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 27.08.2020).
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. Дата

- оновлення: 02.10.2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення: 27.08.2020).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. Дата оновлення: 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/ed20190111#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
4. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/ed20190101#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
5. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/ed20180828#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/ed20190101#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
7. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 25.05.2015 № 794-VIII. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19/ed20190522#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

Основна література

1. Верховгляд-Герасименко О.В. Забезпечення майнових прав особи при застосуванні заходів кримінально-процесуального примусу: монографія / О.В. Верховгляд-Герасименко. Харків: Юрайт, 2012. 213 с.
2. Захарко А.В. Ізоляційні запобіжні заходи в кримінальному процесі України: монографія / А.В. Захарко / за наук. ред. канд. юрид. наук, доц. А.П. Черненка. Дніпро: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ : Ліра, 2012. 203 с.
3. Заходи забезпечення кримінального провадження: навч. посіб. / О.В. Авраменко, Р.І. Благута, А.Я. Хитра. Львів: ЛьвДУВС, 2014. 191 с.
4. Коріняк О.М. Захист прав і свобод людини при застосуванні запобіжних заходів у кримінальному провадженні України: монографія / О.М. Коріняк / за заг. ред. Г.К. Кожевнікова. Київ: ЛІПС, 2013. 195 с.
5. Кримінальний процес. Навчальний посібник для підготовки до іспиту / О.В. Капліна, М.О. Карпенко, В.І. Маринів, В.М. Трофименко, А.Р. Туманянц, О.Г. Шило. Харків: Право, 2017. 288 с.
6. Кримінальний процес: підручник (О. В. Капліна, О. Г. Шило, В. М. Трофименко та ін.) за заг. ред. О. В. Капліної, О. Г. Шило. Харків: Право, 2018. 584 с.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. Наук.-практ. коментар: у 2 т. Т. 1 / О.М. Бандурка, Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль та ін. / за заг. ред. В.Я. Тація. Харків: Право, 2012. 768 с.
8. Лук'яненко Ю.В. Затримання особи як захід забезпечення кримінального провадження: монографія / Ю.В. Лук'яненко, О.О. Юхно. Харків: Панов, 2016. 262 с.
9. Макаров М.А. Судовий контроль у кримінальному провадженні: монографія / М.А. Макаров. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 339 с.
10. Смоков С.М. Запобіжні заходи та кримінально-процесуальні гарантії їх застосування: навч. посіб. / С. М. Смоков. Одеса: Букаєв Вадим Вікторович, 2015. 132 с.
11. Судовий контроль у кримінальному провадженні: навч. посіб. для підгот. до заліку / О.В. Капліна [та ін.]. Харків: Право, 2015. 88 с.
12. Фаринник В. І. Теоретичні, правові та праксеологічні проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження в кримінальному процесі України: дис. ...д-ра юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2018. 565 с.

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: активно працювати на заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та розв'язанні кейсів, повною мірою долучатися до активних форм навчання, використовувати різноманітні джерела з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення правозастосування. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей і рефератів, відвідуванні/перегляді судових засідань.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять використовувати мобільні телефони тільки у навчальних цілях. Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. Можна приносити із собою питну воду. В разі нагальної потреби можна виходити із аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Заходи забезпечення кримінального провадження» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами *поточного контролю* знань студентів є:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять студент може отримати від 0 до 28 балів;

- протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи*. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8;

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 4 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів із навчальної дисципліни є *залік*, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Залік складається в усній формі за білетами до заліку. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до заліку, становить 20 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Лекційні заняття	Практичні заняття (поточний контроль)		Самостійна робота	Залік (підсумковий контроль)	Підсумкова оцінка знань
	Модуль № 1	Модуль № 2			
max 4	max 14	max 14	max 8	max 60	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34